

A photograph of an offshore oil rig and a support vessel on the ocean. The rig is a large, complex structure with a tall central tower and various cranes and pipes. The support vessel is a smaller, green and white boat. The scene is set against a cloudy sky with soft lighting, suggesting dawn or dusk. The water is calm with gentle ripples.

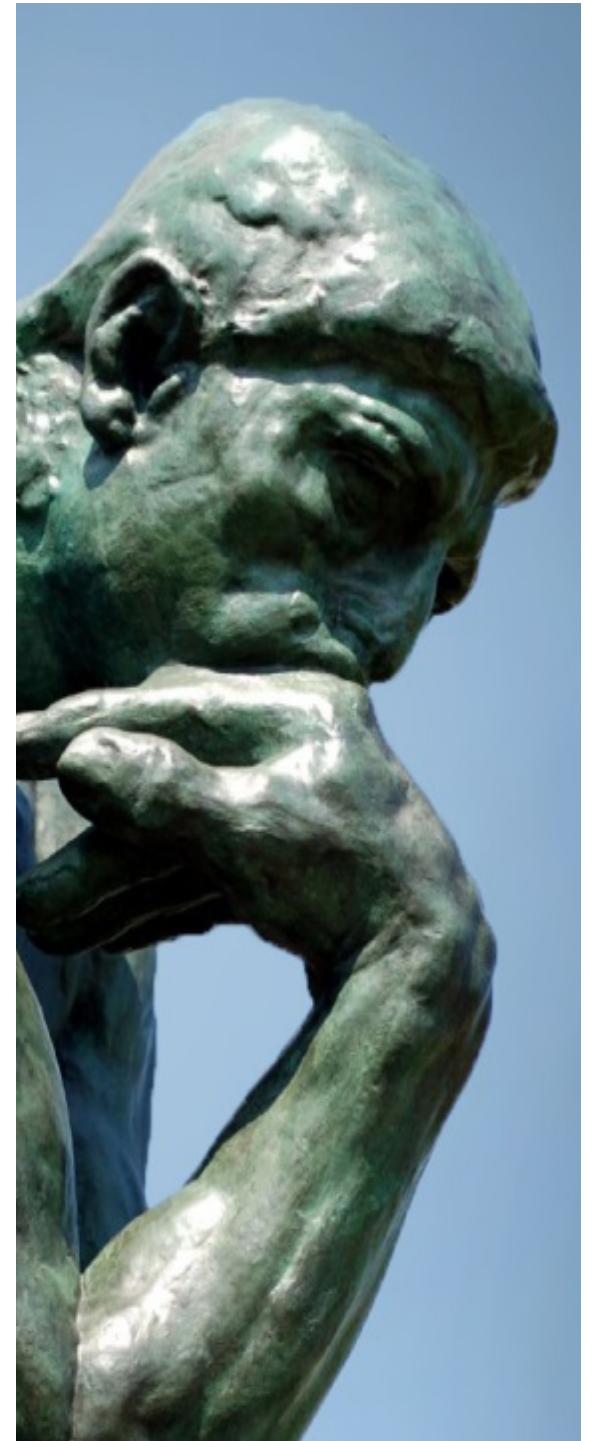
REFORM AV OLJESKATTEFORVALTNINGEN

ORS KRISTIANSAND 2015

SCHJØDT

FORSLAGENE – NEMNDSREFORM OG SKATTEFORVALTNINGSLOV

- April 2014 – FIN høringsforslag klagenemnder
- November 2014 – FIN høringsforslag skatteforvaltningslov
- Norsk olje og gass avga uttalelser til begge
 - Omfattende reformforslag: Styrk rettssikkerheten!
 - Hovedpunktene behandles i det følgende
 - Noen kommentarer for egen regning



- Revidert nasjonalbudsjett mai 2015
 - Oljeskattenemnda foreslås nedlagt, OSK overtar kompetansen
 - Ligning i første instans (fravik fra selvangivelsen skal begrunnes)
 - Bindende forhåndsuttalelser (klagerett innføres)
 - Øvrige reformforslag fortsatt under vurdering i FIN

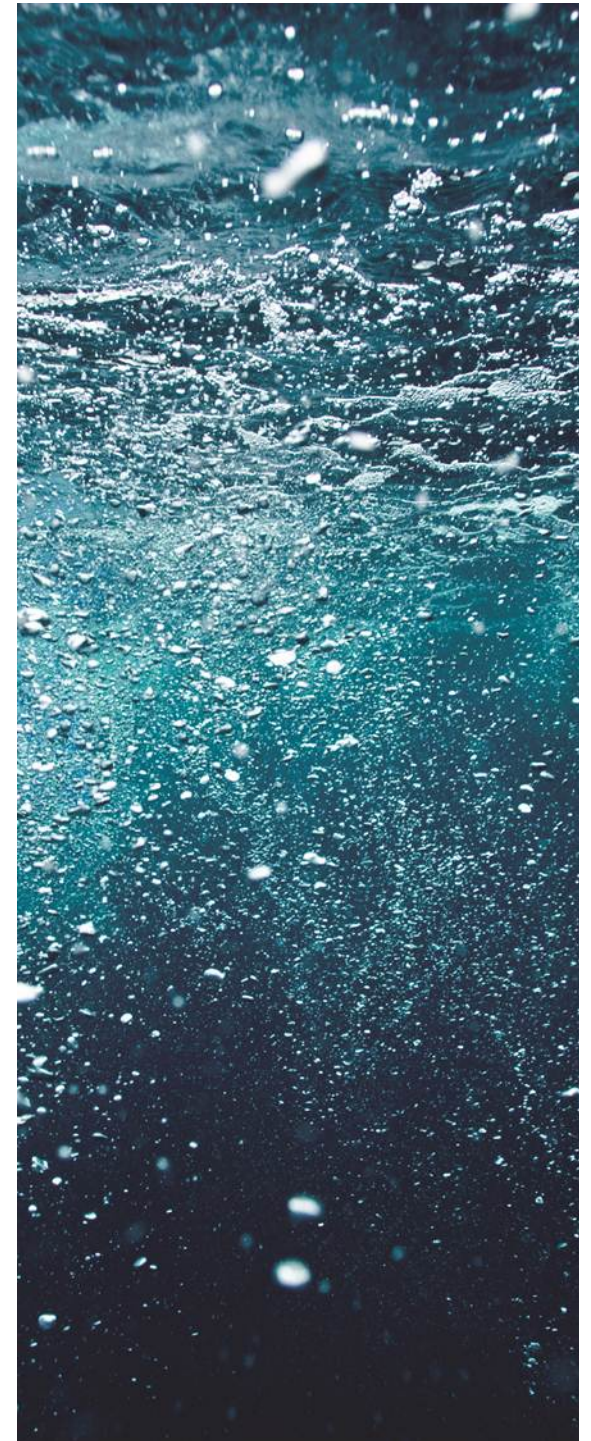


IKKE MASSEFORVALTNING

- Oljeskatteligning er ikke masseforvaltning
 - Avgjørende skille mellom særskattepliktige og andre skattytere
 - 60 – 80 skattytere, eget skattekontor, egen spesialistnemnd
- Kompliserte faktiske forhold og store verdier er typisk
 - Begrunnet egen skatteforvaltning siden sokkelvirksomheten startet



- Svært høye skattesatser gir store økonomiske virkninger
- Inngående og kontinuerlig kontroll av alle skattyters forhold
 - Tett oppfølging før, under og etter ligningen
- Lite relevant å sammenligne med ligningen av andre skattytere
 - Helt forskjellige prosesser tilsier *ulike* løsninger, ikke *like*

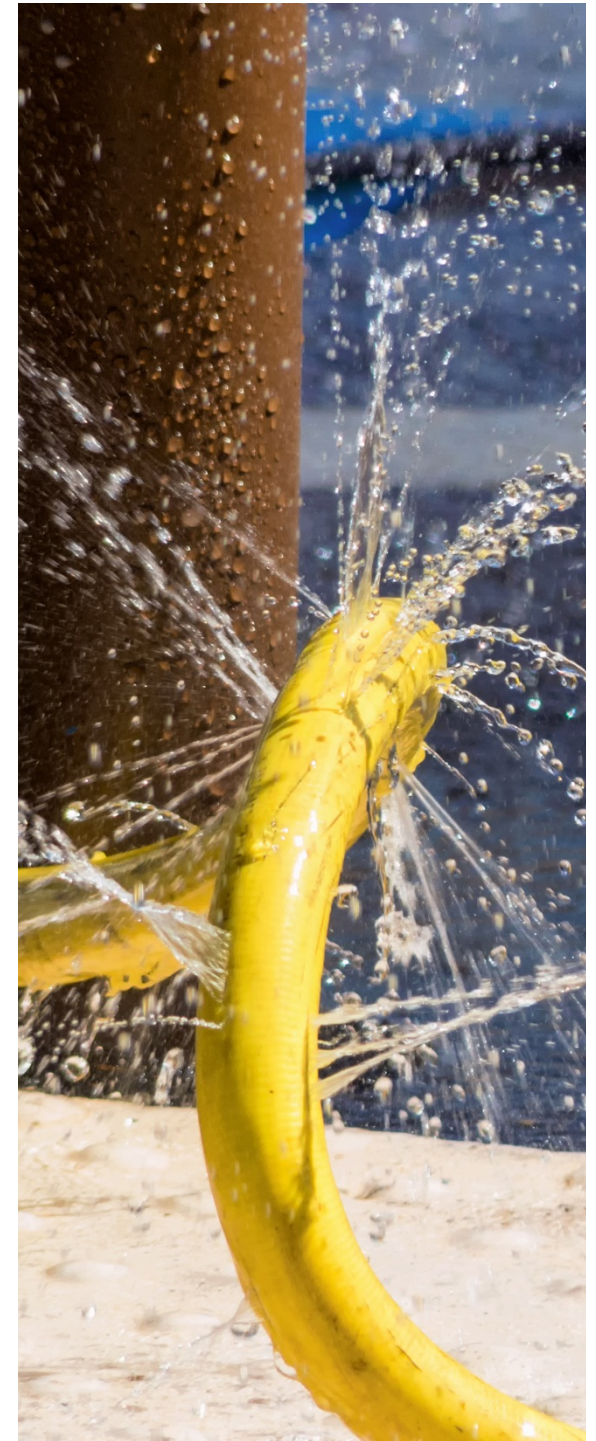


NEMNDSREFORM – KLAGEPROSESSEN (1)

- Forenkling av første instans ligning forutsetter reform av klageprosessen
 - En troverdig klageprosess krever **skarpere skille mellom aktørene**
 - **OSK** må gis en tydeligere **partsrolle**, det er deres ligning som angripes
 - **Klagenemnda** må bli mer **selvstendig**, også i saksforberedelsen



- De fleste saker handler om **faktumforståelse**
 - Skattyter har i dag for liten kontroll med fremstillingen av faktum for nemnda
 - Utvidet innsynsrett og ekspertmøter for nemnda kan bedre dette
- «**Praktiske arbeidsordninger**» er ikke noe godt forsvar for redusert rettssikkerhet
 - Store beløp og kompliserte saksforhold krever særlig betryggende prosess



NEMNDSREFORM – KLAGEPROSESSEN (2)

- Følgende tiltak vil bedre kontradiksjonen i klagerunden
 - OSK ikke saksforbereder, men **part**
 - Klagenemnda får **eget sekretariat**, partene utreder selv
 - Klagebehandlingen baseres på **skriftlige innlegg** fra begge parter
 - Alle dokumenter sendes nemnda direkte (kopi til motparten)
 - Adgang for motparten til å imøtegå/kommentere innleggene



- **Lik rett til å møte** for nemnda innføres
 - Enten begge eller ingen, ikke alle saker krever møter
 - Møtetemaer fastsettes av nemnda, hovedsakelig faktumavklaring
- **Økt kontradiksjon vil gi nemnda bedre grunnlag for klageavgjørelsene og redusere behovet for domstolsprøving**



SKATTEFORVALTNING - INNSYNSRETT

- Innsyn i dokumentasjonen vedrørende egen sak **grunnleggende for rettssikkerheten**
 - Fra 1. juli hovedsakelig et spørsmål om innsyn i **klagedokumentasjon**
- **Fortsatt nemndsreform** vil løse de fleste problemene
 - Skattyters dokumenter går **direkte til klagenemnda** uten omveier
 - Skattyter får **kopi av OSKs dokumenter** til nemnda
 - Begge eller ingen deltar i nemndas **møter**, åpenhet i kommunikasjonen



- «**Secret comparables**» blir da det største uløste innsynsproblemet
 - Gjelder **alle stadier**; fraviksvarsel, ligningsbegrunnelse, klageprosess, domstolsprøving
 - Så viktig at det blir behandlet som **eget tema**



SKATTEFORVALTNING – FORUTSIGBARHET OG FRISTER

- Stort antall langvarige, åpne saker et problem for den enkelte skattyter
 - Kan gjelde store beløp, konsekvenser for regnskap og aksjonærer
- Strammere, formaliserte fremdriftsregler bør innføres
 - Årlig oppdatering av status med fremdriftsplan og forventet vedtaksdato



- Saker det ikke arbeides aktivt med henlegges, ressurshensyn ikke god nok grunn til å holde sak åpen
- Automatisk henleggelse hvis ikke vedtak innen 5 år fra inntektsåret
 - Unntak krever grov uaktsomhet/forsett fra skattyter
- Hvis 5 års endringsfrist, sterke grunner for å ta opp sak eldre enn 2 år



SKATTEFORVALTNING – REAKSJONSFORMER (1)

- Ikke rettskraftige skattekrav bør ikke forfalle til betaling
 - Mulighet til frivillig (del)betaling for å unngå rentekostnader
- Tilleggsskatt særlig problematisk grunnet høy særskattesats
 - 20% tilleggsskatt = 93,6% samlet skatt på inntektsfordel + renter
 - 40% tilleggsskatt = 109,2% samlet skatt på inntektsfordel + renter
 - 60% tilleggsskatt = 124,8% samlet skatt på inntektsfordel + renter



- Selv vanlig 20% tilleggsskatt kan kreve kvalifisert skyld
 - EMD dom «NKM vs Hungary»:
98% skatt «excessive burden»
 - Objektiv modell med unnskyldningsgrunner mulig krenkelse av EMK
- Samlet skattebelastning + renter bør ikke overstige 100%



SKATTEFORVALTNING – REAKSJONSFORMER (2)

- Større fleksibilitet med ileggelse av tilleggsskatt bør innføres
 - FIN fortsatt mot innføring av et generelt opportunitetsprinsipp
 - For særskattepliktige er konsekvensene så mye større pga satsforskjell at opportunitetsprinsipp bør gjelde
 - Spesielt viktig dersom objektiv modell med unnskyldninger gjennomføres



- Tilleggsskatt bør behandles sammen med underliggende skattesak
 - Ressurshensyn tilsier samlet behandling
 - Samme bevis må kunne føres om begge spørsmål



SØKSMÅL

- Blir fokus i retten endret fra «korrekt skatt» til «vinne saken»?
- **Bevisavskjæringspraksis** reiser prinsipielle spørsmål
 - Bevis ikke lagt frem under ligningsbehandlingen avvises i retten
 - Konsekvens: Rettsavgjørelse basert på feil faktum aksepteres
 - Gjelder ikke tilleggsskatt; ulike fremstillinger av samme faktiske forhold legges til grunn i (reelt sett) samme sak



- Ofte vanskelig å avgjøre hva som er relevante bevis på ulike stadier av lignings- og tvisteprosessen
 - Tema kan forskyve seg – f.eks. fra internprising til gjennomskjæring
- **Prøving av skjønnsutøvelse** et annet problem
 - Klarere sammenheng mellom feil og skjønnsmessig endring

